

PROLETAARIEN LUOKKA JA PROLETAARIEN PUOLUE

(Puolueen sääntöjen ensimmäisen pykälän johdosta)

Mennyt on se aika, jolloin rohkeasti julistettiin: „yhtenäinen ja jakamaton Venäjä“. Nykyään lapsikin tietää, että „yhtenäistä ja jakamatonta“ Venäjää ei ole olemassa, että se on jo kauan sitten jakautunut kahteen vastakkaiseen luokkaan: porvaristoon ja proletariaattiin. Nykyään ei kenellekään ole salaisuus, että taistelusta näiden kahden luokan välillä on tullut se akseli, jonka ympärillä nykyinen elämämme pyörii.

Mutta tähän mennessä on ollut kuitenkin vaikea huomata tätä kaikkea, ja se on siksi, että tähän mennessä me olemme nähneet taistelutantereella vain erillisiä ryhmiä, sillä taistelua ovat käyneet vain yksityiset ryhmät eri kaupungeissa ja eri kulmakunnilla, mutta proletariaattia ja porvaristoa luokkina ei ole näkynyt, niitä on ollut vaikea huomata. Mutta nyt kaupungit ja alueet ovat liittyneet yhteen, proletariaatin eri ryhmät ovat ojentaneet kätensä toisilleen, on puhjennut yhteisiä lakkoja ja mielenosoituksia,— ja etemme on avautunut suurenmoinen kuva taistelusta kahden Venäjän, porvarillisen Venäjän ja

proletaarisen Venäjän välillä. Taistelutantereelle on tullut kaksi suurta armeijaa: proletaarien armeija ja porvariarmeija, ja taistelu näiden kahden armeijan välillä on vallannut koko yhteiskuntaelämämme.

Koska armeija ei voi toimia ilman johtajia ja koska jokaisella armeijalla on oma etujoukkonsa, joka kulkee sen edellä ja valaisee sille tietä, niin on selvää, että yhdessä näiden armeijain kanssa tuli marssia esiin myöskin vastaavien johtajaryhmien, vastaavien puolueiden, kuten tavallisesti sanotaan.

Kuva on siis muodostunut seuraavan näköiseksi: toisella puolella on porvariarmeija liberaalisen puolueen johdolla ja toisella puolella proletaarien armeija sosialidemokraattisen puolueen johdolla,—kumpaakin armeijaa johtaa sen luokkataistelussa oma puolue*.

Me kajosimme kaikkeen tähän verrataksemme proletaarien puoluetta proletaarien luokkaan ja siten selvittääksemme lyhyesti sen yleisen olemuksen.

Sanotusta kävi riittävässä määrin selville, että johtajien taisteluryhmänä proletaarien puolueen on ensinnäkin oltava jäsenmäärältään paljon pienempi kuin proletaarien luokka; toiseksi, sen on oltava tietoisuutensa ja kokemuksensa puolesta korkeammalla kuin proletaarien luokka; ja kolmanneksi, sen on oltava tiukasti yhteenliittynyt järjestö.

Sanottu ei mielestämme kaipaa todistelua, sillä on itsestään ymmärrettävää, että niin kauan kun on olemassa kapitalistinen järjestelmä, jonka välttämättömänä seurauksena on kansanjoukkojen kurjuus ja taka-

---

* Me emme puhu mitään muista puolueista Venäjällä, sillä käsittelemiemme kysymysten selvittämiseksi ei ole mitään tarvetta puhua niistä.

pajuisuus, koko proletariaatti ei voi nousta toivotulle tietoisuustasolle, että siis tarvitaan tietoisten johtajain ryhmä, joka valistaa sosialistisesti proletaarien armeijaa, liittää sen yhteen ja johtaa sitä taistelun aikana. Selvää on myöskin se, että puolueen, joka on asettanut tarkoituksensa taistelevan proletariaatin johtamisen, ei pidä olla yksilöiden satunnainen yhteenliittymä, vaan sen on oltava tiukasti yhteenliittynyt keskitetty **järjestö**, jotta sen työtä voitaisiin suunnata yhtenäisen suunnitelman mukaan.

Sellainen on lyhyesti meidän puolueemme yleinen olemus.

Painakaamme mieleen kaikki tämä ja siirtykäämme pääkysymykseemme: ketä me voimme nimittää puolueen jäseneksi? Puolueen sääntöjen ensimmäinen pykälä, jonka johdosta tämä artikkeli on kirjoitettu, koskee juuri tätä kysymystä.

Tarkastelkaamme siis tätä kysymystä.

Ketä me voimme nimittää Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseneksi, s.o. minkälaisia ovat puolueen jäsenen velvollisuudet?

Meidän puolueemme on sosialidemokraattinen. Se merkitsee, että sillä on oma ohjelmansa (liikkeen lähimmät ja lopulliset päämäärät), oma taktiikkansa (taistelumenetelmät) ja oma organisatioperiaatteensa (yhdistäytymismuoto). Ohjelmallisten, taktillisten ja organisatooristen katsantokantojen **yhtenäisyys** on se perusta, jolle puolueemme rakentuu. Vain näiden katsantokantojen **yhtenäisyys** voi liittää puolueen jäsenet **yhdeksi** keskitetyksi puolueeksi. Jos katsantokantojen yhtenäisyys hajoaa, niin hajoaa puoluekin. Puolueen jäseneksi siis voidaan nimittää vain sitä, joka

täydellisesti hyväksyy puolueen ohjelman, sen taktiikan ja organisatioperiaatteen. Vain se, joka on riittävästi tutkinut ja on täydellisesti hyväksynyt puolueemme ohjelmalliset, taktilliset ja organisatoriset katsantokannat, voi olla puolueemme riveissä ja samalla proletaarien armeijan johtajain riveissä.

Mutta riittääkö se, että puolueen jäsen vain **hyväksyy** puolueen ohjelman, taktiikan ja organisatoriset katsantokannat? Voidaanko sellaista henkilöä nimittää proletaarien armeijan todelliseksi johtajaksi? Ei tietenkään! Kaikille on ensinnäkin tunnettua, että maailmassa on melko paljon jaarittelijoita, jotka mielellään „hyväksyvät“ puolueen ohjelman, taktiikan ja organisatoriset katsantokannat, mutta eivät pysty mihinkään muuhun kuin jaaritteluun. Tuollaisen jaarittelijan nimittäminen puolueen jäseneksi (s.o. proletaarien armeijan johtajaksi) olisi puolueen pyhimmistä pyhimmän häpäisemistä! Ja eihän meidän puolueemme sitä paitsi ole mikään filosofiankoulu tai uskonlahko. Eikö meidän puolueemme ole **taistelun** puolue? Ja jos asia on siten, niin eikö ole itsestään selvää, että meidän puoluettamme ei tyydytä sen ohjelman, taktiikan ja organisatoristen katsantokantojen platoninen **hyväksyminen**, että se välttämättä vaatii jäseneltään hyväksytyjen katsantokantojen **toteuttamista**? Siis se, joka haluaa olla meidän puolueemme jäsen, ei saa tyytyä puolueemme ohjelmallisten, taktillisten ja organisatoristen katsantokantojen hyväksymiseen, vaan hänen on käytävä toteuttamaan näitä katsantokantoja, panemaan niitä täytäntöön elämässä.

Mutta mitä merkitsee se, että puolueen jäsen toteuttaa puolueen katsantokantoja? Milloin hän voi

toteuttaa noita katsantokantoja? Vain silloin, kun hän taistelee, kun hän kulkee yhdessä koko puolueen kanssa proletariaatin armeijan etunenässä. Voidaanko taistelua käydä yksinään, kukin erikseen? Ei tietenkään! Päinvastoin, ihmiset ensin liittyvät yhteen, ensin järjestäytyvät ja vasta sitten lähtevät taisteluun. Ilman sitä on kaikenlainen taistelu hedelmätöntä. On selvää, että myöskin puolueen jäsenet kykenevät vasta sitten taistelemaan ja siis toteuttamaan puolueen katsantokantoja, kun he yhdistyvät lujasti yhteenliittyneeksi **järjestöksi**. Samoin on selvää, että mitä lujemmaksi järjestöksi puolueen jäsenet yhdistyvät, sitä paremmin he tulevat taistelemaan ja siis sitä täydellisemmin tulevat toteuttamaan puolueen ohjelmaa, taktiikkaa ja organisatorisia katsantokantoja. Ei suotta sanota, että meidän puolueemme on johtajien järjestö eikä yksilöiden yhteenkokoutuma. Ja kun meidän puolueemme on johtajien **järjestö**, niin on selvää, että tämän puolueen, tämän järjestön jäsenenä voidaan pitää vain sitä, joka toimii tässä järjestössä ja joka siis pitää velvollisuutenaan yhdistää omat pyrkimyksensä puolueen pyrkimyksiin ja toimia yhdessä puolueen kanssa.

Siis puolueen jäsenyyttä varten on välttämätöntä puolueen ohjelman, taktiikan ja organisatoristen katsantokantojen toteuttaminen; puolueen katsantokantojen toteuttamista varten on välttämätöntä taistelu näiden katsantokantojen puolesta; näiden katsantokantojen puolesta käytävää taistelua varten on välttämätöntä toiminta puoluejärjestössä ja työ yhdessä puolueen kanssa. On selvää, että puolueen jäsenyyttä varten on välttämätöntä kuuluminen johonkin yhteen

puoluejärjestykseen *. Vasta sitten, kun me liityimme johonkin yhteisen puoluejärjestykseen ja yhdistämme siten henkilökohtaiset etumme puolueen etuihin, vasta sitten me voimme tulla puolueen jäseniksi ja samalla proletariatin armeijan todellisiksi johtajiksi.

Ellei puolueemme ole yksityisten jaarittelijain yhteenkokoutuma, vaan johtajien **järjestö**, joka Keskuskomitean välityksellä johtaa kunnialla eteenpäin proletariatin armeijaa, niin silloin kaikki ylläsanottu on itsestään selvää.

On pantava vielä merkille seuraava.

Tähän päivään asti puolueemme on muistuttanut vieraanvaraista patriarkaalista perhettä, joka on valmis ottamaan vastaan kaikki myötätuntoiset. Mutta sen jälkeen, kun puolueemme muuttui keskitetyksi **järjestykseksi**, se on heittänyt päältä patriarkaalisen hahmon ja tullut kokonaan **linnoituksen** kaltaiseksi, jonka ovet avautuvat vain ansiokkaille. Ja tällä on meille suuri merkitys. Silloin kun itsevaltiut yrittää turmella proletariaatin luokkatietoisuutta „trade-unionismilla“, natsionalismilla, klerikalismilla y.m.s., kun toisaalta liberaalinen sivistyneistö pyrkii itsepintaisesti surmaamaan proletariaatin poliittisen itsenäisyy-

---

* Niinkuin jokainen monimutkainen elimistö on kokoonpantu lukemattomasta määrästä hyvin yksinkertaisia elimistöjä, niin meidän puolueemmekin monimutkaisena ja yhteisenä järjestönä on kokoonpantu monenmonista piiri- ja paikallisjärjestyksistä, joita nimitetään puoluejärjestyksiksi, jos puolueen edustajakokous tai Keskuskomitea on ne vahvistanut. Kuten näette, puoluejärjestyksiksi nimitetään muitakin kuin vain komiteoita. Näiden järjestöjen työn suuntaamiseksi yhtenäisen suunnitelman mukaan on olemassa Keskuskomitea, jonka välityksellä nämä paikalliset puoluejärjestykset muodostavat yhden suuren keskitetyn järjestön.

den ja pääsemään proletariaatin holhoojaksi,— silloin meidän on oltava äärimmäisen valppaita emmekä saa unohtaa, että puolueemme on **linnoitus**, jonka ovet avautuvat vain koetelluille.

Selvitimme puolueen jäsenyyden kaksi välttämättöntä ehtoa (ohjelman hyväksyminen ja toiminta puoluejärjestössä). Kun siihen lisätään vielä kolmas ehto, joka velvoittaa puolueen jäsenen antamaan sille aineellista apua, niin silloin meillä ovat kaikki ne ehdot, jotka antavat oikeuden kantaa puolueen jäsenen nimeä..

Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseneksi voidaan siis nimittää sitä, joka hyväksyy tämän puolueen ohjelman, antaa puolueelle aineellista apua ja **osallistuu johonkin yhteeseen puoluejärjestöön**.

Tällainen on puoluesääntöjen ensimmäisen pykälän sanamuoto, jonka tov. Lenin * on esittänyt.

Tämä sanamuoto, kuten näette, juontuu kokonaan siitä näkökannasta, jonka mukaan meidän puolueemme on keskitetty **järjestö** eikä yksilöiden **yhteenkokoutuma**.

Siinä on tämän sanamuodon tavattoman suuri arvo.

Mutta nyt on löytynyt eräitä tovereita, jotka hylkäävät Leninin sanamuodon pitäen sitä „ahtaana“ ja „epämukavana“ ja esittävät oman sanamuotonsa, jonka ei kai pitäisi olla enempää „ahdas“ kuin „epämukavakaan“. Me puhumme Martovin ** sanamuodosta, jonka erittelemiseen nyt ryhdymme.

Martovin sanamuodon mukaan „VSDTP:n jäseneksi katsotaan jokainen, joka hyväksyy sen ohjelman, kannattaa puoluetta aineellisilla varoilla ja antaa sille

---

* Lenin on vallankumouksellisen sosialidemokratian huomattava teoreetikko ja käytännönmies.

** Martov on eräs „Iskran“ toimittajista.

säännöllistä henkilökohtaista apua yhden sen järjestön johdolla“. Kuten näette, tästä sanamuodosta on jätetty pois puolueen jäsenyyden kolmas välttämätön ehto, jonka mukaan puolueen jäsenet ovat velvollisia **osallistumaan** yhteisen puoluejärjestöön. Tuota täsmällistä ja välttämätöntä ehtoa Martov siis piti tarpeettomana ja otti omaan sanamuotoonsa epämääräisen ja epäilyttävän „henkilökohtaisen avunannon yhden puoluejärjestön johdolla“. Tämän mukaan voi olla puolueen jäsen kuulumatta mihinkään puoluejärjestöön (siinä teille „puolue“!) ja pitämättä velvollisuutenaan alistua puolueen tahtoon (siinä teille „puoluekuri“!)! Mutta kuinka sitten puolue voi „säännöllisesti“ johtaa niitä henkilöitä, jotka eivät kuulu mihinkään puoluejärjestöön ja jotka siis eivät katso olevansa ehdottoman velvollisia alistumaan puoluekuriin?

Siinä on kysymys, johon pirstoutuu Martovin esittämä puoluesääntöjen ensimmäisen pykälän sanamuoto ja jonka ratkaisee mestarillisesti Leninin sanamuoto, koska se selvästi pitää **osallistumista yhteisen puoluejärjestöön** puolueen jäsenyyden kolmantena ja välttämättömänä ehtona.

Meillä ei ole muuta neuvoa kuin heittää pois Martovin sanamuodosta hänen epämääräinen ja sisällyksetön „henkilökohtainen avunanto yhden puoluejärjestön johdolla“. Mutta ilman tuota ehtoa Martovin sanamuotoon jää vain kaksi ehtoa (ohjelman hyväksyminen ja aineellinen apu), joilla sinänsä ei ole mitään arvoa, sillä jokainen jaarittelija voi „hyväksyä“ puolueohjelman ja antaa puolueelle aineellista apua, mikä ei suinkaan anna hänelle oikeutta olla puolueen jäsen.

Siinä teille „mukava“ sanamuoto!

Me sanomme, että todelliset puolueen jäsenet eivät missään tapauksessa saa tyytyä vain puolueohjelman hyväksymiseen, että heidän on välttämättä pyrittävä toteuttamaan hyväksyttyä ohjelmaa. Martov vastaa: te menettelette äärimmäisen ankarasti, sillä puolueen jäsenelle ei ole niinkään välttämätöntä hyväksytyn ohjelman toteuttaminen, kunhan hän ei kieltäydy antamasta puolueelle aineellista apua ja muuta sellaista. Martov aivan kuin säälii joitain jaarittelijoita, „sosialidemokraatteja“, eikä tahdo sulkea heiltä ovia puolueeseen.

Me sanomme edelleen, että koska ohjelman toteuttamista varten on välttämätöntä taistelu ja taistelua varten yhteenliittyminen, niin sen vuoksi puolueen tulevan jäsenen velvollisuus on liittyä yhteen sen järjestöön, yhdistää omat pyrkimyksensä puolueen pyrkimykseen ja yhdessä puolueen kanssa johtaa proletariiden taisteluarmeijaa, s.o. järjestäydyttävä keskitetyn puolueen säännöllisiin joukko-osastoihin. Martov vastaa: puolueen jäsenelle ei ole niinkään välttämätöntä järjestäytyä säännöllisiin joukko-osastoihin, liittyä järjestöön, vaan voidaan tulla toimeen niinkin, että kukin taistelee yksinään.

Mikä sitten on meidän puolueemme? kysymme me. Yksilöiden satunnainen yhteenkokoutuma vaiko johtajien lujasti yhteenliittynyt järjestö? Ja jos se on johtajien järjestö, niin voidaanko tämän järjestön jäsenenä pitää sitä, joka ei kuulu siihen, joka ei siis katso välttämättömäksi velvollisuudekseen alistua sen kuriin? Martov vastaa, että puolue ei ole järjestö, tai oikeammin, puolue on **järjestymätön** järjestö (siinä teille myös „sentralismi“!)!

Kuten näkyy, Martovin mielestä meidän puolueemme ei ole keskitetty järjestö, vaan paikallisjärjestöjen ja niiden „sosialidemokraattisten“ yksilöiden yhteenkokoutuma, jotka ovat hyväksyneet puolueohjelmamme j.n.e. Mutta ellei puolueemme ole keskitetty järjestö, niin se ei tule olemaan linnoituksen kaltainen, jonka ovet avautuvat vain koetelluille. Tosiaankin, kuten Martovin sanamuodosta näkyy, hänestä puolue ei ole linnoitus, vaan pidot, jonne jokaisella myötämielisellä on vapaa sisäänpääsy. Hiukan tietoja, saman verran myötätuntoa, vähän aineellista apua ja juttu on selvä, teillä on täysi oikeus lukeutua puolueen jäseneksi. Älkää kuunnelko, rohkaisee Martov pelästyneitä „puolueen jäseniä“, älkää kuunnelko eräitä henkilöitä, joiden mielestä puolueen jäsen on velvollinen liittymään yhteen puoluejärjestöön ja siten alistamaan omat pyrkimyksensä puolueen pyrkimysten alaisiksi. Ihmisen on ensinnäkin vaikea suostua noihin ehtoihin, sillä eihän ole leikintekoa alistaa omat pyrkimyksensä puolueen pyrkimysten alaisiksi! Ja toiseksi, minä jo totesin selityksessäni, että noiden eräiden henkilöiden mielipide on väärä. Siis, herrat, olkaa hyvä, tulkaa... pitoihin!

Martov aivan kuin säälii joitain professoreja ja lukiolaisia, jotka eivät uskalla alistaa pyrkimyksiään puolueen pyrkimysten alaisiksi, ja siten murtaa puolueemme linnoitukseen aukkoa, jonka kautta nuo kunnioitettavat herrat voivat tunkeutua salateitse puolueeseemme. Hän avaa ovet opportunistille, ja sen hän tekee silloin, kun tuhannet viholliset ahdistavat proletariaatin luokkatietoisuutta!

Mutta siinä ei ole kaikki. Asia on niin, että Martovin epäilyttävän sanamuodon takia opportunist-

min mahdollisuus puolueessamme syntyy toiseltakin taholta.

Martovin sanamuodossa, kuten tiedämme, puhutaan vain ohjelman hyväksymisestä, mutta taktiikasta ja järjestöstä ei ole sanaakaan, vaikka puolueen yhtenäisyydelle organisatooristen ja taktillisten katsantokantojen yhtenäisyys on yhtä välttämätöntä kuin ohjelmallistenkin katsantokantojen yhtenäisyys. Meille sanotaan, ettei toveri Lenininkään sanamuodossa puhuta siitä mitään. Totta! Mutta toveri Leninin sanamuodossahan ei ole tarpeellistakaan puhua siitä! Eikö ole itsestään selvää, että se, joka toimii jossain yhdessä puoluejärjestössä ja siis taistelee yhdessä puolueen kanssa ja alistuu puoluekuriin, ei voi noudattaa jotain muuta taktiikkaa ja muita organisatioperiaatteita kuin puolueen taktiikkaa ja puolueen organisatioperiaatteita. Mutta mitä te sanotte siitä „puolueen jäsenestä“, joka on hyväksynyt puolueohjelman, mutta ei kuulu mihinkään puoluejärjestöön? Mikä takaa, että tuon „jäsenen“ taktiikka ja organisatooriset katsantokannat tulevat olemaan samat kuin puolueen eivätkä muita! Sitä Martovin sanamuoto ei voi meille selittää! Ja tuloksena Martovin sanamuodosta meillä tulisi olemaan kummallinen „puolue“, jonka „jäsenillä“ on yhdenlainen ohjelma (sekin on kysymyksenalaista!), mutta taktilliset ja organisatooriset katsantokannat erilaisia! Ihanteellinen monipuolisuus! Missä suhteessa sitten meidän puolueemme ei tule muistuttamaan pitoja?

Yhtä seikkaa vain täytyy kysyä: minne on heitetävä se aatteellinen ja käytännöllinen sentralismi, jonka toinen puoluekokous jätti meille perinnöksi ja

jonka kanssa Martovin sanamuoto on perinpohjin ristiriidassa? Epäilemättä, jos asia menee valintaan asti, oikeampaa on heittää pois Martovin sanamuoto.

Tuollaisen järjettömän sanamuodon esittää Martov meille toveri Leninin sanamuodon vastapainoksi!

Me pidämme epätäydellisen harkinnan tuloksena toisen puoluekokouksen päätöstä, kun se (edustajakokous) hyväksyi Martovin sanamuodon, ja lausumme uskovamme, että kolmas puoluekokous epäilemättä korjaa toisen puoluekokouksen virheen ja hyväksyy toveri Leninin sanamuodon.

Toistakaamme sanottu lyhyesti. Taistelukentälle on tullut proletaarien armeija. Kun jokainen armeija tarvitsee oman etujoukkonsa, niin tällekin armeijalle täytyi tulla tarpeelliseksi sellainen etujoukko. Siitä johtuen ilmaantuu proletaaristen johtajain ryhmä — Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue. Määrätyn armeijan etujoukkona tämän puolueen on ensinnäkin oltava aseistettu omalla ohjelmallaan, taktiikallaan ja organisatioperiaatteellaan, ja toiseksi, sen on oltava lujasti yhteenliittynyt järjestö. Jos kysymme: ketä me voimme nimittää Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseneksi, niin tämä puolue voi antaa vain yhden vastauksen: sitä, joka hyväksyy puolueen ohjelman, auttaa puoluetta aineellisesti ja toimii jossain yhdessä puoluejärjestössä.

Juuri tämän ilmeisen totuuden lausuikin toveri Lenin erinomaisessa sanamuodossaan.

*Sanomalehti „Proletariat Brzola“
(„Proletariaatin Taistelu“) № 8,
tammikuun 1 p:nä 1905*

Artikkelit ilman allekirjoitusta

Käännetty gruusian kielestä